

ESCOEM

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT DE:

- Electricitat industrial i domèstica
- Comunicacions i xarxes
- Extintors

C/ de la Vena, 9 (bis) □ AD200 ENCAMP □ Tel. : (+376) 83 25 00 □ Correu-e: escoem@escoem.ad □ Web : escoem.ad

Financera
d'Assegurances

Prevenir és assegurar-te

Informa't al 890 300 o info@e-financera.com

Gràcies!

Cronologia Covid-19

- ▶ **2 de març del 2020 (Pàgina 10)**
Es confirma el primer positiu de Covid-19 al país i s'aïllen els seus contactes.
- 8 de març del 2020**
El primer pacient de Covid-19, i únic fins a aquell moment, rep l'alta.
- 12 de març del 2020**
Es diagnostica un nou cas de Covid-19. Es creu que hi ha transmissió comunitària del virus i el Govern decreta el tancament de totes les escoles a partir del dilluns 16 de març. També s'anul·len totes les activitats lúdiques i esportives públiques.
- 13 de març del 2020**
Tanquen les estacions d'esquí, que donen per acabada la temporada. El Govern decreta el tancament de tots els establiments de gran afluència de públic amb l'excepció dels comerços de productes de primera necessitat i alimentaris, les farmàcies i les benzineres.
- ▶ **16 de març del 2020 (Pàgina 10)**
El Govern decreta el tancament de tots els sectors econòmics, excepte els serveis essencials. Aquells que facin teletreball poden continuar.
- 21 de març del 2020**
El cap de Govern anuncia mesures econòmiques per a les empreses: dos programes de crèdits tous amb l'objectiu d'evitar acomiadaments i fallides.
- 22 de març del 2020**
Primera defunció per coronavirus al Principat.
- 23 de març del 2020**
El Consell General aprova per unanimitat la Llei que regula els estats d'alarma i d'emergència.
- ▶ **1 d'abril del 2020 (Pàgina 10)**
Entra en vigor la Llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, més coneguda com a Llei Omnibus, que dona ajudes a les empreses i autònoms.
- 5 d'abril del 2020**
Se supera el mig miler d'infectats per Covid-19.
- 13 d'abril del 2020**
El Govern aprova el projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, que regula, entre d'altres, els ERTO.
- ▶ **16 d'abril del 2020 (Pàgina 11)**
Les primeres excepcions al confinament permeten sortir al carrer una hora en dies alterns.
- 25 d'abril del 2020**
El nombre de curats superava el de casos actius de Covid-19.
- ▶ **1 de maig del 2020 (Pàgina 11)**
Comença el doble cribratge a tota la població.
- 4 de maig del 2020**
S'incorporen a la feina sectors com ara el de la construcció.
- 6 de maig del 2020**
No es registra cap contagi ni defunció en les darreres 24 h.
- ▶ **18 de maig del 2020 (Pàgina 12)**
Tornen a la feina més grups professionals i es preveu el retorn general a l'activitat el 2 de juny.
- 20 de maig del 2020**
El Govern aprova un segon programa de crèdits tous per dotar de liquiditat les empreses i negocis, i per finançar possibles inversions per adequar els establiments per a l'atenció al públic i adaptar-se als requeriments sanitaris derivats de la situació d'emergència sanitària.
- 22 de maig del 2020**
El Govern aprova una reducció salarial del 20% per al cap de Govern i del 15% per als ministres.
- 1 de juny del 2020**
Andorra obre les fronteres i arriben els primers turistes des de França.
- 9 de juny del 2020**
Es declara parcialment la fi de la situació d'emergència sanitària.
- 12 de juny del 2020**
Els ciutadans d'Andorra ja poden sortir per la frontera espanyola per anar a la regió de l'Alt Pirineu i l'Aran.
- 21 de juny del 2020**
Espanya obre les fronteres i Andorra rep els primers visitants d'aquest país.
- ▶ **9 de juliol del 2020 (Pàgina 12)**
No queda cap cas actiu de Covid-19 al país.
- 13 de juliol del 2020**
Es detecten 3 casos actius i comença la segona onada.
- 9 de setembre del 2020**
S'inicia el curs escolar 2020/2021 després d'un doble cribratge.
- 21 de setembre del 2020**
Es decreten noves mesures restrictives per prevenir la infecció.
- 25 de setembre del 2020**
Els casos de la segona onada ja superen els de la primera.
- 22 d'octubre del 2020**
El Govern presenta els protocols de prevenció que s'aplicaran a l'hivern, entre els quals destaca el cribratge setmanal del 40% de la població i la necessitat de presentar una prova de detecció de Coronavirus SARS-CoV-2 negativa per a realitzar els tràmits d'obtenció del permís de residència.
- 28 d'octubre del 2020**
El Govern adopta noves mesures amb l'objectiu de reduir la transmissió del virus, entre les quals destaca l'obligatorietat del teletreball sempre que sigui possible.
- ▶ **21 de gener del 2021 (Pàgina 13)**
Arriben les vacunes i es comença a immunitzar la població més vulnerable.
- 2 de febrer del 2021**
Andorra supera els 10.000 casos de Covid.
- 24 de febrer del 2021**
S'obre el registre previ per rebre la vacuna al conjunt de la població.
- 21 d'abril del 2021**
Comença la Cimera Iberoamericana de caps d'Estat i de Govern. Es realitzen més de 3.000 proves de Covid al llarg de la trobada empresarial.
- 10 de maig del 2021**
S'aprova un programa per a l'atenció psicològica dels afectats per Covid.
- 4 de juny del 2021**
Xavier Espot rep la vacuna "content" d'exercir un rol exemplificador.
- 14 de juliol del 2021**
Andorra i França signen l'acord que permet el reconeixement del certificat Covid a la UE.
- 1 de setembre del 2021**
S'inicia l'administració de la tercera dosis als col·lectius.
- 23 de novembre del 2021**
El British College tanca per un brot de Covid.
- ▶ **25 de novembre del 2021 (Pàgina 13)**
El passaport Covid és obligatori també en bars i restaurants.
- 23 de desembre del 2021**
Xavier Espot és confinat per donar positiu per Covid.
- 31 de gener del 2022**
Comença la vacunació infantil.
- ▶ **30 de març del 2022 (Pàgina 13)**
Primer dia sense mascareta en espais interiors.

Conversa amb els doctors Piqué i Vilanova (pàgines de la 4 a la 8)

LA VEU DEL POBLE, SA

PRESIDENT Ferran Naudi d'Areny-Plandolit GERENT Ricard Vallès

ESPECIALS BONDIA DIRECCIÓ Andrés Luengo CAP DE REDACCIÓ Meritxell Prat REDACCIÓ Èlia Orts CORRECCIÓ Mercè Aznar MAQUETACIÓ Lúcia Jo, Soraya Borlido FOTOGRAFIA Facundo Santana COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ Joan Nogueira, Xavier Farran, Virginia Yáñez DISTRIBUCIÓ Premsa distribució IMPRESSIÓ Imprintsa. Baixada del Molí, 5. Andorra la Vella. Telèfon: 80 88 88 | www.bondia.ad

CONVERSA AMB ELS DOCTORS PIQUÉ I VILANOVA

“Hi ha qui ha mort pel discurs d’alguns sense base científica”

Parlem dels dos anys de pandèmia de Covid-19, de les dificultats passades, presents i futures, perquè alerten que això no s’ha acabat, amb el director general del SAAS, Josep Maria Piqué, i el cap del laboratori epidemiològic, David Vilanova.

Es diu que fa dos anys de la Covid però per a vosaltres potser ja en fa més...

Piqué: Que teníem l’amenaça sí, que ens va caure la bomba dos anys i escaig. Va ser a mitjans de març.

El primer cas confirmat a Andorra va ser a principis de març. Però abans hi va haver tota una feina de preparació.

Piqué: No gaire, si hem de ser sincers. Però no nosaltres, jo crec que va passar a tot el món sencer occidental. Fins que això no va explotar a Llobardà no vam començar-nos a preocupar. I ho vam fer d’una forma... no la que tocava, perquè anàvem amb la idea de tancar les fronteres perquè no entressin els italians, quan això ja ho teníem aquí. Jo crec que vam tenir errors de càlcul grans.

Quan es calcula que devia haver arribat més o menys?

Vilanova: Va sortir molt ràpid de la Xina. Però perquè això creixi necessi-

tes una massa crítica. Sí que hi ha sempre una persona que inicia el procés, però després necessites un temps on això es va multiplicant. Hi ha persones asimptomàtiques i persones simptomàtiques. I fins que això no comença a desbocar-se amb un impacte fort sobre el sistema sanitari no dius “ostres, que això és seriós”.

Llavors, quan ja es veu que el tema és seriós, com hem procedit aquí? A l’hospital sobretot.

Piqué: Quan arriba el primer cas i es començava a veure que això faria una explosió vam endegar un pla amb el comitè de crisi, amb el qual ens reuníem a primera hora del matí, però durant el dia totes les vegades que calia, per anar prenent decisions de tot tipus. Des d’on posarem els malalts a si comptem amb els equipaments necessaris... En aquella fase no teníem gaire estoc d’equipaments per protegir-nos a nosaltres i els malalts, ni de mascaretes

Els doctors Vilanova i Piqué observen un gràfic sobre la Covid en un ordinador.

ni altres. Tot això ho vam haver de resoldre en un temps molt curt. Després, el gran punt crític d’això era l’UCI. Ho explicaré en el context de la pandèmia i començaré pel final. El resultat ha sigut un èxit. Hi han contribuït moltíssimes coses. Però una de les coses, i per centrar-nos en l’UCI, és que nosaltres ja en teníem una sobredimensionada com a país, amb 10 llits. Això equivalia a una ràtio al voltant d’uns 14 llits per 100.000 habitants, la mitjana dels països europeus ben dotats. Vam fer un gran esforç, tant d’estructura com d’equipaments, de respiradors, per buscar professionals que poguessin fer la feina allà, vam fer formació als d’Urgències i els fèiem anar a l’UCI, i els traumatòlegs a Urgències. És aga-

far tota una organització i donar-li la volta al mitjó. I vam arribar a tenir la possibilitat de 35 posicions d’UCI, que no vam acabar utilitzant mai. Això està per sobre del que va tenir Alemanya. Vam tenir més disponibilitat de llits que el país que en va tenir més de tot Europa. Això clarament va ajudar moltíssim, no vam haver de negar el recurs d’UCI a ningú ni per edat ni per condició ni per res. No solament això, sinó que vam atendre una senyora de la Seu d’Urgell que no tenien UCI on portar-la, i la vam salvar.

Déu n’hi do.

Piqué: I això amb la urgència d’avui per demà. Jo no havia viscut mai una sensació tan estressant de dir: “hi ha

**EN ELS MOMENTS MÉS ADVERSOS,
HEM ESTAT A PRIMERA LÍNIA PER TU**

GELESA
operador logistic

BOMAR
1937

ANDOLAC
1997

ACSA
distribució

ESCANEAJA'M

Després de dos anys sense poder veure'ns, aquest any Tot Natura torna amb força.

Vine a la nostra Jornada de portes obertes!

T'esperem el 30 d'abril

i aprofita per trobar el millor regal per al dia de la mare

Tot
Natura
CENTRE DE JARDINERIA

FOTOGRAFIES: FACUNDO SANTANA

Av. de Salou, 32, AD500 Andorra la Vella • Tel. 720 808

una situació sobrevinguda, que a més ens és molt desconeguda, i els esdeveniments van per davant nostre i no els atrapem”. Aquesta sensació és dura, perquè a més saps que com a conseqüència d'això pot morir gent.

Aquesta sensació que dieu d'estrès, clar que com a responsable de tota l'organització és qui més pes ha tingut, però dedueixo que qui més qui menys tot el personal de l'hospital l'ha tinguda.

Piqué: Tothom, jo crec que tothom tenia la mateixa percepció que això era una guerra, que havíem de girar-ho tot cap per avall, i simultàniament, clar, ens anaven caient els professionals infectats. La previsió que fèiem al matí, al migdia ja havien caigut deu infermeres malaltes i set o vuit metges, i ho havíem de refer tot. I al vespre una altra vegada. Es van acabar infectant, a la primera onada i a la segona, quasi el 20% dels nostres professionals.

Vilanova: Quan van fer l'estudi serològic de la població, els números que van sortir giraven al voltant de l'11-12%. Va ser un col·lectiu, en la primera onada, molt afectat, i en onades següents va ser una mica a la inversa, va aprendre a protegir-se i la incidència sempre va ser més elevada en la població que no dintre del cos sanitari.

També es diu que ja hem acabat...

Piqué: Nosaltres no ho hem dit pas això.

No, però el que es respira al carrer, que ja anem sense mascareta... Què hem d'esperar?

Vilanova: El que estem veient clarament ara és que el virus està mutant molt ràpidament. No és una novetat, els que ens dediquem a això ja ho sabem. M'agradaria recordar que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) encara no ha llevat la pandèmia. Sabem i ho estem veient perquè tenim uns seguiments genòmics, que això és una de les coses importants que s'estan fent, que estan apareixent noves variants. L'última, la de Nova York, és molt més ràpida que l'Òmicron, però de moment no sabem res sobre la seva severitat o l'impacte que tindrà. I, per ressituar, perquè la gent diu molt que això “és un refredat i ja està”, l'agressivitat de l'Òmicron és la mateixa que la soca original de Wuhan. El que passa és que és inferior a la Delta, però està afectant una població que està immunitzada. El virus ha arribat en una població que està fortament immunitzada, fet pel qual el seu impacte hospitalari és molt més baix. Aquí és on hem de ser prudents, perquè és un vi-

rus que es transmet molt ràpidament i té un període d'incubació de tres dies. Si ho fiques tot en context, pot ser un mica menys contagiós que el xarampió, però és que va tan ràpid que fa el triple de feina. No és un virus que es pugui contenir. És impossible, es transmet per efecte aerosol. I aleshores el que hem fet fins ara, totes aquestes mesures de protecció, com poden ser mascareta, distanciament físic, higiene, ventilació... De cara al futur s'han d'incrementar.

Justament, hem après alguna cosa del que hem viscut aquests darrers dos anys, i no sé si la mascareta per exemple ha vingut per quedar-se i que en centres mèdics serà per sempre.

Piqué: Per sempre no ho sé, però nosaltres creiem que en determinats contextos, on hi ha gent vulnerable, hem de continuar mantenint aquesta protecció, segur. Perquè a més, com diu el Dr. Vilanova, l'horitzó que ens pot venir d'aquí a final d'any és un horitzó canviant respecte al que estem ara. És a dir, el fet que arribin aquestes noves variants i ens trobin majoritàriament immunitzats perquè ens hem vacunat o hem passat la malaltia, o la suma de les coses, tot això ho anirem perdent en uns quants mesos. I per tant tornarem a estar en general més vulnerables.

Podem tornar a la situació inicial?

Piqué: Esperem que no. El punt de partida no és el mateix, ens hem immunitzat, però segurament s'haurà de tornar a plantejar, començant per gent vulnerable, una quarta dosi de vacuna o probablement arribaran altres tipus de vacuna que faran cobertures una mica més globals. Però nosaltres, a dia d'avui no hi veiem el final. Tant de bo hi sigui. Les altres grans epidèmies del món que s'han viscut, o estan concentrades en una zona perquè la gent no viatjava o s'han acabat perquè s'ha mort tanta gent que el virus ja no té ningú per infectar.

Vilanova: També s'ha comentat molt que aquest virus, la tendència és que acabi sent un constipat i que l'evolució dels virus sol ser que van a menys.

Els doctors Piqué i Vilanova conversant en una terrassa de la Clínica Verge de Meritxell.

Però tot això no té base científica. Els virus al que van és a ser més transmissors. El de la Covid avui a Andorra té una letalitat per sota del 0,5%. És a dir, tenim una de les letalitats més baixes d'Europa. Si agafes un Ebola, és el 40% de letalitat. El que passa és que és molt difícil de transmetre perquè és per contacte. En canvi la Covid va per l'ai-

“L'agressivitat de l'Òmicron és la mateixa que la soca original de Wuhan, però en una població immunitzada”

re. Si ara sortim d'aquesta habitació i un té Covid, el proper que entra s'ho menja. És per això que, referent al que comentaves de la mascareta, en certs indrets sí o sí mascareta i després, igual que quan vas a un restaurant i demanes una ampolla d'aigua mineral, tu saps que té un certificat sanitari amb una autorització, té uns controls de qualitat, doncs jo crec que amb el temps podem arribar a exigir tenir un

aire de qualitat, ja sigui als restaurants i hotels, a les escoles, etcètera. Això seria un objectiu a llarg termini, ja que no només, seria una barrera per a la Covid, també per a tots els virus.

Ha començat a passar això, cada vegada veiem més els dispositius de control de l'aire.

Piqué: Encara manca una mica de regulació de l'Administració respecte d'això. I crec que la gent no està prou conscienciada de com és d'important la ventilació. De fet la nostra experiència amb això...

Vilanova: Hem fet un estudi i hem ficat controladors de CO₂ per diferents indrets de l'hospital per poder controlar la qualitat de l'aire, ja que el CO₂ és un bon indicatiu de la seva renovació. I el que estem veient són discrepàncies importants i que hi ha tota una feina a fer, però no és una cosa que es pugui fer d'avui a l'endemà. Tens llocs on els lindars de CO₂ són molt elevats pel que haurien de ser. Per sort l'UCI, urgències, quiròfans, ho tenim bé. Les peces més crítiques estan controlades. Si tu et trenques una cama doncs no vols agafar la Covid. Això és el que hem d'evitar, hem de tenir més control de la ventilació sobre aquests espais. I de vegades no ho pots assumir naturalment obrint la finestra perquè depèn d'on

AILE

no la pots obrir. Als quiròfans no pots obrir la finestra, per exemple, però sí que pots implementar el que són els ventiladors amb filtres EPA o les noves llums que estan sortint ara Far UVC light, que és una llum ultraviolada que emet amb una llargada donada d'entre 200 i 220 nanòmetres que no penetra l'epidermis. Tots sabem que els UVC són cancerígens. I estan sortint tots aquests aparells, ja sigui de ventilació o de llums, i totes aquestes coses que al final poden ser molt útils, i no només per al sistema hospitalari sinó de manera general també per preservar una mica l'economia del país. Hi ha indrets que no podem ventilar, i tenir aquests filtres o llums pot ser una manera de normalitzar o de conviure amb aquest virus. I no anar als límits d'haver de tancar perquè ens puja la incidència.

Ha dit la paraula clau "conviure" amb el virus. Abans heu posat l'exemple d'altres epidèmies, i la grip va matar un munt de gent però la seguim tenint aquí. Pot ser que la Covid...

Piqué: Sí, hi ha la probabilitat que la Covid es quedi aquí amb fases epidèmiques.

Vilanova: És molt probable, a més a més, perquè el que estem veient és la transmissió zoonòtica, és a dir la

transmissió entre els humans i els animals. Tenim els visons danesos, els cérvols americans, el pangolí... Tenim diferents espècies que sabem que són portadors ja naturals de Covid. Són reservoris naturals. Aleshores és molt difícil que això desaparegui. A banda dels ratpenats, evidentment.

"Sí, hi ha la probabilitat que la Covid es quedi aquí amb fases epidèmiques"

Creuen, a misses dites, que ho hauríem pogut fer d'una altra manera?

Piqué: Detalls de coses que hauríem pogut fer millor, segur. Però globalment estem satisfets. A part de l'exemple de la letalitat, aquí a Andorra sabem exactament el que ha passat a les residències. També es van fer accions molt ràpides. La primera setmana ja havíem pres la decisió i estàvem buidant El Cedre de totes les persones que estaven relativament autònomes portant-les cap a l'hotel i transformant un lloc que era una residència de gent

gran en un espai d'hospitalització amb tota una dotació per al malalt que no fos crític d'UCI, amb preses d'oxigen, professionals sanitaris, i podíem fer de tot allà. Crec que es van tenir reaccions molt ràpides que van ajudar a reduir la mortalitat enormement, perquè es va aferrissar a aquest perfil de gent gran, o amb malalties cròniques i sobretot amb obesos. La mortalitat dels infectats en centres socio-sanitaris va ser del 14%. Les estadístiques, que són molt poc fiables perquè hi ha molt poques dades, oscil·len en països europeus entre el 30 i el 35%.

I això que aquí estem comptant els punts que altres països no compten.

Piqué: Nosaltres els morts els tenim tots comptats i així sí que no en falla ni un. I el que deia també el doctor Vilanova, que les ràtios d'infecció aquí les vam tenir en tot moment molt ben documentades. També és veritat que vam tenir una incidència de la pandèmia molt alta, perquè tot i que és un país de muntanya i natura, el 80% estem concentrats en uns pocs quilòmetres quadrats. I a sobre teníem una quantitat tremenda de gent, aquells mesos previs, entrant i sortint del país encara en plena temporada d'esquí. Per tant, nosaltres vam tenir una

alsa

ANDORRA LA VELLA - BARCELONA
(pel Túnel del Cadí i C16)

Anada i tornada per només

33,75 €

Descompte per grups

2 persones: 30 €
3 persones: 36 €
4 persones: 40 €

Més informació
alsa.es

HORARIS						ITINERARI	HORARIS					
3	5	1	2	4	3		4	3	5	3	1	2
19.15	17.15	15.00	14.30	11.00	6.00	Andorra la Vella	10.15	13.45	16.15	18.15	22.20	22.50
19.25	17.25	15.10	14.10	11.10		Sant Julià de Lòria	10.05	13.35	16.05	18.05		
					6.53	Martinet					21.27	21.57
					7.02	Bellver de Cerdanya					21.18	21.48
					7.44	Berga					20.36	21.06
22.30	20.30	18.15	17.45	14.15	9.20	Barcelona	7.00	10.30	13.00	15.00	19.00	19.30

CALENDARI:

- 1. De dilluns a dissabtes feiners. Excepte dia de Nadal.
- 2. Diumenges i festius. Excepte dia de Nadal.

- 3. Diari. Excepte dia de Nadal.
- 4. Diari. Excepte dies de Nadal i Any Nou.
- 5. Diari. Excepte dissabtes. No circula els dies de Nadal i Any Nou.

Els doctors Vilanova i Piqué observen un gràfic sobre la Covid en un ordinador.

incidència exageradament gran en la comparació. Que també la tenim gran perquè testejàvem moltíssim. Això també va ajudar molt, i tot el cribratge serològic de la població, amb dues tandes, ens va ajudar molt a tenir una radiografia del que ens estava passant. Així tampoc ho va fer ningú.

Suposo que tot això també ajuda a encarar possibles rebrots d'aquesta

i noves coses que puguin aparèixer...

Piqué: El que hem après, això sí que ho està prenent tothom, és que els sistemes sanitaris i de salut pública s'han de reforçar.

Vilanova: Voldria afegir que també hi va haver molta cacofonia inicialment. L'OMS, per exemple, va confondre molt la gent amb ara mascareta sí, ara mascareta no, i molts mitjans de comunicació eren com l'altaveu

de persones amb poc criteri científic. Crec que tot això també ha fet molt mal. I això no treu que molts professionals també hagin tingut la seva part de responsabilitat. Entenc que han trigat molt de temps a posar fil a l'agulla. Però els mateixos experts que abans parlaven de Covid ara parlen del conflicte Rússia-Ucraïna. Jo no pretenc parlar de Rússia i Ucraïna, no sabria què dir més enllà del que pugui

“El que hem après és que els sistemes sanitaris i de salut pública s'han de reforçar”

llegir a la premsa. Aleshores, crec que un aprenentatge important, i per als mitjans de comunicació, és començar a assegurar les fonts de les quals treure la informació i els criteris que utilitzen per publicar certes informacions. Crec que això ha fet molt mal a la pandèmia i crec que hi ha persones que han mort pel discurs que alguns han tingut, ja sigui a les xarxes o als mitjans de comunicació, sense una

base o un criteri científic.

Piqué: La gent no és conscient del que han representat les bosses de negociacionistes de la vacuna o antivacunes. Ha matat gent, ha sigut una despesa addicional tremenda. D'això en tenim dades si vols.

Jo, encantada de la vida.

Piqué: Fins a febrer del 2022, la probabilitat que un ciutadà andorrà acabés ingressat a l'UCI ha sigut set vegades superior entre els no vacunats respecte als vacunats. De tots els malalts ingressats per Covid a l'hospital, el 22% dels no vacunats van acabar a l'UCI, mentre que dels vacunats només va ser el 14%, amb la peculiaritat que aquest 14% gairebé tots eren malalts amb malalties cròniques prèvies, i alguns d'ells en fases terminals abans de la Covid. I si parlem de la despesa en aquest període, el cost d'hospitalització repercutit pel total de ciutadans andorrans no vacunats ha estat entre 4 i 5 vegades superior al cost repercutit que el dels ciutadans vacunats. És a dir, si tu agafes els malalts que ingresen per Covid que no estan vacunats i els poses en proporció del nombre de no vacunats que hi ha a Andorra, el cost repercutit és 4 o 5 vegades superior al dels vacunats.

**VETS
FONTBLANCA**
Clínica Veterinària

Avda St Antoni 39, Edifici Acàcia Baixos
AD400 La Massana ANDORRA

Telèfon 840 810
Urgències 640810

Horaris:
dilluns a divendres:
9:30 -20:00
dissabtes: 10:00-13:00

**AVANCEM
COM,
A PAÍS** Tornem
a somriure

Recull de notícies

03-03-2020

Aïllats contactes del primer positiu

Un total de dotze persones hauran de restar aïllades a casa de forma preventiva per haver estat en contacte amb el jove de 20 anys que ha patit el primer cas de coronavirus al país. Així ho va confirmar ahir el Govern després d'haver analitzat l'entorn del pacient seguint el protocol establert. Des de l'Executiu es va indicar que en principi cap d'aquestes persones, que formen part de l'entorn més proper del jove, no presenta simptomatologia, però tal com va recordar el ministre de Salut, Joan Martínez Benazet, la patologia té un període d'incubació de 14 dies, per tant, els afectats hauran d'estar aquestes dues setmanes reclosos a casa. Aquestes persones se sumen a les dues dones que ja es trobaven en aquesta situació des de dissabte després de coincidir en un avió amb un afectat pel virus.

13-03-2020

Tancament dels establiments no essencials

El Govern ha decretat el tancament de tots els establiments d'oci i comercials, excepte aquells que venen productes de primera necessitat, com els d'alimentació, farmàcies i benzineres, a partir de demà i durant 15 dies. Així ho ha anunciat el cap de Govern, Xavier Espot, en un missatge institucional excepcional que ha adreçat a la ciutadania amb motiu de la crisi del coronavirus. També ha anunciat crèdits tous per a les empreses amb problemes de liquiditat i un canvi en la Llei de la CASS per garantir les baixes a les persones diagnosticades o que presentin sospites de patir el virus.

Espot ha assegurat que "l'excepcionalitat i la transcendència" justifiquen la compareixença per anunciar les noves mesures adoptades "des de la serenitat i la responsabilitat, però també des de la determinació i la fermesa" per l'Executiu per "fer front a

la crisi".

Així, s'ha decretat que a partir de demà i durant 15 dies hauran de tancar tots els establiments d'oci i lleure, gimnasos, bars, restaurants i de tots els establiments comercials amb l'excepció d'aquells que venen productes de primera necessi-

tat, farmàcies i benzineres. L'objectiu és minimitzar el risc de contagi en aquells espais on es poden acumular un gran nombre de persones. "El tancament més generalitzat és l'única forma de contenir l'epidèmia i estabilitzar els casos", ha afirmat Espot.

23-03-2020

Unitat política contra la Covid-19

En una sessió excepcional, amb només 14 parlamentaris, el Consell General ha donat llum verd aquest dilluns, amb l'assentiment de tots els grups, al projecte de llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2, la Llei Òmnibus per combatre les conseqüències de la Covid-19, i

al projecte de llei qualificada dels estats d'alarma i emergència.

I ho ha fet amb una apel·lació de la síndica general, en un breu parlament inicial, i també de tots els grups parlamentaris i del mateix cap de Govern, a la unitat i a deixar de banda ideologies i colors polítics per poder continuar donant una resposta unitària a la crisi

sanitària de l'epidèmia de la Covid-19 i les conseqüències econòmiques i socials que comporta.

També hi ha hagut el convenciment unànime que amb tota probabilitat, ja sigui perquè s'allargui la crisi o perquè les mesures aprovades aquest dilluns no siguin suficients, caldrà aprovar un segon paquet d'iniciatives per ajudar el teixit econòmic i productiu així com també treballar en un pla que permeti arrencar de nou l'economia després d'una "aturada en sec de l'activitat per la crisi sanitària".

Així ho ha assegurat el cap de Govern, Xavier Espot, en la defensa de la Llei Òmnibus, on ha destacat també que "estem davant un xoc brutal de la demanda" i que la crisi arriba en un moment on tant l'endeutament públic com el privat estan en uns nivells elevats. "Ni el privat té estalvis, ni les empreses liquiditat, ni l'Estat pot injectar grans quantitats de diners", ha avançat Espot, que malgrat tot ha garantit que des de l'executiu es faran tots els esforços que

siguin necessaris.

En aquesta línia, el cap de Govern ha destacat que la llei té el doble objectiu d'"evitar la fallida de les empreses i garantir a la vegada els llocs de treball", i ha recordat a grans trets el que aporta aquest text de mesures urgents, com és la injecció de 200 milions d'euros al teixit productiu, ajudes als autònoms, exoneracions dels lloguers dels locals, salaris per a pares i mares que hagin de tenir cura dels fills així com l'encàrrec a l'executiu de flexibilitzar els criteris d'accés a la prestació per desocupació involuntària i a les ajudes al lloguer en un termini no superior a dos mesos.

Espot, que ha agraït el treball, col·laboració i suport de tots els grups parlamentaris, especialment els de l'oposició, ha advertit que malgrat les mesures cal ser conscients que "no sortirem indemnes" d'aquesta crisi, motiu pel qual ha apel·lat novament a la corresponsabilitat remarcant que "cal que tothom aporti en funció de la seva capacitat i rebi en funció de les seves necessitats".

RECUILL DE NOTÍCIES

12-04-2020

Sortides de desconfinament

El Govern i els comuns segueixen treballant en el protocol que ha de regular la primera fase de desconfinament. Aquesta tarda s'ha fet pública una primera proposta. El que s'ha anat plantejant fins ara genera dubtes. En aquesta primera proposta el Govern deixa clar que les sortides s'han de fer sempre des de la llar i que queda prohibit agafar el vehicle per desplaçar-se a altres llocs per iniciar l'activitat. Es prioritza que les persones surtin soles o acompanyades dels altres membres de la família que conviuen junts. La distància màxima recorreguda des del domicili no podria superar un quilòmetre, el temps màxim permès per estar a l'exterior és d'una hora i és obligatori utilitzar mascaretes. Només es permetria les pràctiques individuals com caminar o córrer. També s'assenyala que cal respectar una distància mínima de 4 metres entre persones.

03-05-2020

Tot a punt per al cribratge, que és "un repte espectacular"

"En l'àmbit internacional no hi ha cap país que hagi pogut arribar al tant per cent de població que arribarem a Andorra". Amb aquestes paraules exemplifica el bioinformàtic Joel López la magnitud del cribratge poblacional que es portarà a terme al país a partir de demà. I és que més de 60.000 persones començaran a fer-se els testos ràpids que han de permetre "saber les dades reals, la prevalença real de la infecció per coronavirus, la seroprevalença d'immunitat i també la mortalitat real", tal com explica la metgessa internista especialista en malalties infeccioses

FACUNDO SANATANA

Cristina Royo, una de les especialistes, juntament amb López, que han participat en el disseny del dispositiu de cribratge massiu que suposarà que, només amb les persones encarregades de fer les proves, es mobilitzi "l'1% de la població", tal com assenyala López.

Al seu torn, el director d'Actua-Tech, Marc Pons, un altre dels agents

implicats en la confecció del dispositiu, remarca que es tracta d'un "repte espectacular", ja que és "de les mobilitzacions més importants que s'han fet mai a Andorra", amb la dificultat afegida que no es limita a una sola jornada, sinó que durant dues tandes de deu dies es faran tests a la població inscrita en una prova que és totalment voluntària. Per això ha estat necessari muntar 59 punts de control arreu del territori amb una capacitat per fer 8.000 controls diaris i la mobilització de més de 700 persones entre sanitaris, voluntaris i personal de logística.

Els experts emfasitzen el fet que tot i que l'objectiu era haver arribat al 100% de la població, que s'estigui en gairebé el 80% és una xifra molt important, i més tenint en compte que en "altres països s'han fet tests massius només a la població simptomàtica" i en canvi a Andorra se'n faran de manera massiva a la població asimptomàtica per tenir "una imatge real del que està succeint i de qui pot haver estat en contacte amb el virus", destaca López.

SUPER

**LA TEVA
COMPRA FÀCIL
I CÒMODA AMB
WWW.SUPERU.AD**

Compra còmoda i fàcilment des de casa a **www.superu.ad**. Trobaràs la gamma més àmplia de frescos i totes les ofertes de Super U. A més, gaudiràs d'enviament ràpid i gratuït*

Centre Comercial Andorrà
Avda. Meritxell, 92 AD500 Andorra la Vella
Tel. 870310

Entrega a domicili de la teva compra (incloent-hi els frescos!)*
* Consulta'n les condicions a la botiga o a www.cca.ad

Gratis amb les teves compres*

RECULL DE NOTÍCIES

18-05-2020

2 de juny: represa total de l'activitat "amb mesures"

La represa total de l'activitat econòmica al país podria ser més ràpida del que s'havia previst. Malgrat que en un inici s'havia parlat que la darrera tongada d'obertures es podria dividir en diverses subfases, si les dades epidemiològiques no varien molt els pròxims dies o la segona ronda de cribratges no comporten uns resultats molt diferents dels de la primera, la reactivació podria ser "de cop" a partir del 2 de juny.

Així ho han avançat avui a la tarda el ministre de Salut, Joan Martínez Benazet, i el ministre portaveu, Eric Jover, en la roda de premsa d'actualització de l'emergència sanitària produïda per la Covid-19. "Aquest doble cribratge permetrà, més que una nova normalitat, una normalitat amb mesures de prevenció", ha indicat el titular de Salut, que ha remarcat que "tal com funcionen les coses, la intenció del Govern és que tan aviat com estigui acabat el

FACUNDO SANTANA

cribratge fer unes excepcions molt àmplies al confinament i ja no esperant de 14 dies en 14 dies, sinó tornant pràcticament de cop a aquesta normalitat, però amb mesures de protecció perquè de virus n'hi continuarà havent".

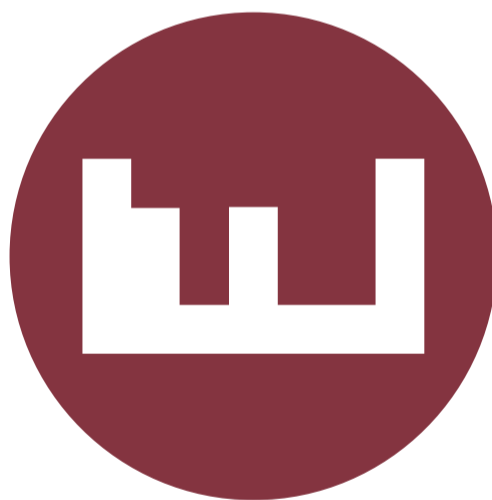
Així, sempre partint de la "precaució" i sense voler donar per fet aquesta represa total de l'activitat, els dos ministres s'han mostrat optimistes de poder assolir l'objectiu que han defensat des de l'inici dels tests: que només es quedi confinat aquell qui té la malaltia

i els seus contactes, mentre que la resta de la població pugui fer vida "normal" mantenint mesures com ara l'ús de la mascareta, que Martínez Benazet ha qualificat "d'indispensable" en els espais públics, i la higiene de mans. "Haver fet el cribratge ens permetrà avançar molt més ràpid que altres països cap a una normalitat el més normal possible", ha insistit. "Les famílies es podran retrobar, abraçar, sortir a sopar junts i els comerços podran obrir", ha exposat el responsable de Salut, que ha afegit que es vol que es pugui recuperar "la interacció". Segons ha explicat, la franja horària destinada a la gent gran i a les persones vulnerables "la preservarem durant molt temps" perquè les mesures de prevenció per a aquests col·lectius han de ser "més estrictes". També s'ha mostrat preocupat pels actes multitudinaris. "Tot el que fa que hi hagi aglomeracions és el que quedarà restringit", ha dit.

09-07-2020

Curat l'últim cas actiu de Covid

"Els resultats de les darreres proves PCR/TMA realitzades han permès donar per recuperat l'únic pacient que restava actiu per Covid-19. Actualment, a Andorra no hi ha ningú diagnosticat amb coronavirus SARS-CoV-2. Fins avui en total hi ha hagut 855 casos i 52 defuncions." Amb aquest lacònic comunicat ha despatxat aquest dijous el Govern la fi oficial de la primera onada de la pandèmia entre nosaltres. Feia quatre mesos i una setmana, exactament des del 2 de març, quan es va diagnosticar fefaentment el primer cas de coronavirus, que no ens podíem considerar lliures de Covid. Convé recordar també que la primera defunció es va registrar el 22 de març i l'última, que feia la número 52, es va comunicar el 16 de juny. En el pic de la pandèmia, entre el 10 i el 12 d'abril, es van arribar a comptar més de mig miler de casos actius.

Construccions **Ferreira** S.L

C/ Riberaygua, 49, 3er, 1º
AD500 Andorra la Vella - (Andorra)
Tel.: (+376) 864 483 - Mòbil: (+376) 333 347

RECUILL DE NOTÍCIES

21-01-2021

Cap a la immunitat

Una padrina de 82 anys va ser la primera resident del Cedre que va rebre ahir la vacuna, poc abans de les 11 del matí. Entre els professionals sanitaris del centre, la primera a vacunar-se va ser la doctora Eva Heras, cap del servei d'envelliment i salut del SAAS, que va viure el moment d'una manera "molt emocionant". La vacunació es va efectuar en un espai del sociosanitari habilitat per a això i tothom es va vacunar sota la mirada atenta d'un metge i d'infermeria. Els padrins també ho van viure "igual d'emocionats", va transmetre Heras, que va recordar els moments "molt difícils i molt durs" pels quals va passar el Cedre en la primera onada de la pandèmia. Tant és així que ahir entre els padrins no hi havia gaire neguit, perquè "la il·lusió supera la por", ja que la vacuna "és l'única manera de sortir d'aquest malson", va insistir.

En total van ser 26 els residents

FACUNDO SANTANA

del Cedre els que van rebre la vacuna en una jornada que tant Heras com el director general del SAAS, Josep Maria Piqué, van coincidir qualificar d'"històrica", ja que s'inicia "un procés que afegeix una de les mesures més importants per tallar la cadena".

24-11-2021

Passaport Covid obligatori

El control d'accés amb passaport Covid, que fins ara només era obligatori en discoteques i pubs, s'amplia a bars, restaurants, cafeteries, balnearis, instal·lacions culturals i esportives (museus, biblioteques, cinemes i gimnasos), perruqueries i centres d'estètica, hotels i allotjaments turístics, sales

de joc, centres sociosanitaris, centres de dia i cases pairals i en esdeveniments exteriors de més de 1.000 persones i en interiors de més de 100. La mesura s'adopta davant l'increment de contagis. El ministre ha recordat que l'ús del passaport no exclou els no-vacunats, ja que poden acreditar la seva situació amb un certificat que acrediti que han passat la malaltia en un termini màxim de 6 mesos o amb un resultat negatiu d'una prova diagnòstica.

30-03-2022

Primer dia sense mascareta

Després de dos anys de dur la mascareta com a mesura per contenir la propagació del virus causant de la Covid, el Govern va anunciar dilluns que la protecció facial deixava de ser obligatòria en interiors, exceptuant l'hospital, els centres de salut, les residències i les cases pairals. Les

primeres reaccions van ser de "felicitat", tot i que molts consideren que s'hauria d'haver mantingut fins després del pont de Setmana Santa. Un dels sectors on més dubtes tenien els usuaris sobre si encara es mantenia o no l'obligació de dur la mascareta era al transport públic. Pel que fa als comerços, molts dels treballadors van preferir ser més previnguts per por a possibles contagis de cara al pont de Setmana Santa.

COPREVENCIÓ
Servei Prevenció Aliè

**PERQUÈ LA SALUT,
ÉS EL MÉS IMPORTANT**

TREBALLEM PER A GARANTIR QUE ELS CENTRES DE TREBALL SIGUIN SEGURS I SALUDABLES

GRÀCIES

A TOTS ELS QUE HO FEU POSSIBLE

Av. Francesc Cairat, núm 4 AD600 Sant Julià de Lòria. Principat d'Andorra
Tel.: +376 843 168 · info@coprevecio.ad · www.coprevecio.ad

DEIXA
ENFRERE
ELS TEUS
PROBLEMES

DESCONNECTA A
ANYOSPARK CLUB

MÉS INFO A:

☎ +376 738 573
✉ CLUB@ANYOSPARK.COM
📷 @ANYOSPARKCLUB

 AnyósPark
EL CLUB

ANDORRA TELECOM

Múltiples accions contra la Covid-19

Des del mateix 13 de març del 2020, quan es va anunciar el confinament de la població, Andorra Telecom va engegar un seguit de mesures que han contribuït a la lluita contra la Covid-19. Aquell dia s'anunciava que s'ajudaria totes les empreses ajornant, sense interessos i per sis mesos, els pagaments de les factures i amb descomptes de fins al 80% si el negoci havia hagut de tancar, o a aquelles empreses que ho necessitessin.

Deu dies després, la parapública de telecomunicacions va instal·lar internet a un seguit d'escolars que no disposaven d'aquest recurs a les seves llars per facilitar-los el seguiment dels estudis, ja que les classes van començar a fer-se en línia. De manera complementària, es van cedir tauletes digitals per part del ministeri d'Educació per garantir l'accés al material didàctic a aquests alumnes. En paral·lel, es va activar el canal de televisió France 4, que dedicava la programació a qüestions educatives arran del confinament, facilitant així als alumnes del sistema francès el seguiment del programa lectiu. El director general d'Andorra Telecom, Jordi Nadal, va exposar aquell dia que la situació

BONDIA

generada per la Covid-19 “ens fa veure la utilitat que té la tecnologia per comunicar les persones. En aquest cas la connectivitat no només permet el teletreball, sinó també continuar impartint el programa escolar”.

En aquesta línia, val a dir que el consum d'Internet va créixer un 700% tot just una setmana després de l'inici del confinament. “Tenim una xarxa correctament dimensionada no només per a les necessitats habituals, sinó també per fer front a situacions amb un increment de trànsit excep-

cional”, recordava Nadal, que afegia que “les inversions que s’han fet els darrers tres anys en infraestructures d’Internet i de telefonia mòbil ens permeten estar tranquils”.

A part d’ajudes a les empreses i per facilitar tant els estudis, la feina com l’entreteniment de les famílies (es va activar l’oferta de Movistar + Total Plus a totes les llars que disposaven del descodificador), Andorra Telecom va er un esforç per facilitar els tràmits en línia i els clients poguessin fer les gestions des de casa, i també va activar el número d’SMS 828 per recaptar diners per fer front als efectes del coronavirus. Enviant un missatge amb la paraula “ajuda” a aquest número es donaven 2 euros perquè el Govern pogués pagar material sanitari i ajudar els col·lectius més afectats. Igualment, i de la mà de Huawei, la parapública va fer donació de 100.000 mascaretes en un moment en què era molt difícil aconseguir aquesta protecció.

andorra telecom

SMS SOLIDARI AMB UCRAÏNA

Envia un SMS al 828 amb la paraula “Ajuda”

Aportació de 2 € per ajudar als damnificats ucraïnesos.

Els diners recaptats es repartiran entre les ONG andorranes que treballen sobre el terreny.

CÀRITAS ANDORRANA unicef ANDORRA CREU ROJA ANDORRANA

STOPLAB 2022

A partir del 25 d'abril,
l'stoplab canvia d'ubicació i es trasllada al
Passatge d'Europa, 2 (Andorra la Vella).

Horaris:

De dilluns a divendres de 8 h a 18.30 h,
dissabtes de 9 h a 14 h.

Us podreu realitzar proves gratuïtes
amb cita prèvia trucant al telèfon **821 955**, o bé sense cita prèvia

Govern d'Andorra